॥ वैशम्पायन उवाच ॥ यथागतं गते शक्रे भ्रातृभिः सह सङ्गतः । कृष्णया चैव बीभत्सुर्धर्म्मपुत्त्रमपूजयत् । ११९१५
अभिवादयमानं तं मूर्द्ध्न्युपाघ्राय पाण्डवं । हर्षगद्गदया वाचा प्रहृष्टोऽर्ज्जुनमब्रवीत् ।
कथमर्ज्जुन कालोऽयं स्वर्गे व्यतिगतस्तव । कथञ्चास्त्राण्यवाप्तानि देवराजञ्च तोषितः ।
सम्यग्वा ते गृहीतानि कच्चिदस्त्राणि पाण्डव । कच्चित्सुराधिपः प्रीतो रुद्रो वाऽस्त्राण्यदात्तव ।
यथा दृष्टश्च ते शक्रो भगवान् वा पिनाकधृक् । यथैवास्त्राण्यवाप्तानि यथैवाराधितश्च ते ।
यथोक्तवांस्त्वां भगवाञ्छतक्रतुररिन्दम । कृतप्रियस्त्वयाऽस्मीति तस्य ते किं प्रियं कृतं । ११९४०
एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं विस्तरेण महाद्युते । यथा तुष्टो महादेवो देवराजस्तथाऽनघ ।
यच्चापि वज्रपाणेस्तु प्रियं कृतमरिन्दम । एतदाख्याहि मे सर्व्वमखिलेन धनञ्जय ।
॥ अर्ज्जुन उवाच ॥ शृणु हन्त महाराज विधिना येन दृष्टवान् । शतक्रतुमहं देवं भगवन्तञ्च शङ्करं ।
विद्यामधीत्य तां राजंस्त्वयोक्तामरिमर्द्दन । भवता च समादिष्टस्तपसे प्रस्थितो वनं ।
भृगुतुङ्गमथो गत्वा काम्यकादास्थितस्तपः । एकरात्रोषितः कञ्चिदपश्यं ब्राह्मणं पथि । ११९४५
स मामपृच्छत् कौन्तेय क्वासि गन्ता ब्रवीहि मे । तस्मा अवितथं सर्व्वमब्रुवं कुरुनन्दन ।
स तथ्यं मम तच्छ्रुत्वा ब्राह्मणो राजसत्तम । अपूजयत मां राजन् प्रीतिमांश्चाभवन्मयि ।
ततो मामब्रवीत् प्रीतस्तप आतिष्ठ भारत । तपस्यन्नचिरेण त्वं द्रक्ष्यसे विबुधाधिपं ।
ततोऽहं वचनात्तस्य गिरिमारुह्य शैशिरं । ततो ऽतप्यं महाराज मासं मूलफलाशनः ।
द्वितीयश्चापि मे मासो जलं भक्षयतो गतः । निराहारस्तृतीयेऽथ मासे पाण्डवनन्दन । ११९५०
ऊर्द्ध्वबाहुश्चतुर्थन्तु मासमस्मि स्थितस्तदा । नच मे हीयते प्राणस्तदद्भुतमिवाभवत् ।
पञ्चमे त्वथ संप्राप्ते प्रथमे दिवसे गते । वराहसंस्थितं भूतं मत्समीपं समागमत् ।
निघ्नन् प्रोथेन पृथिवीं विलिखंश्चरणैरपि । संमार्ज्जन् जठरेणोर्व्वीं विवर्त्तंश्च मुहुर्म्मुहुः ।
अनु तस्यापरं भूतं महत्किरातसंस्थितं । धनुर्व्वाणासिमत् प्राप्तं स्त्रीगणानुगतं तदा ।
ततोऽहं धनुरादाय तथाऽक्षय्ये महेषुधी । अताडयं शरेणाथ तद्भूतं लोमहर्षणं । ११९५५
युगपत्तं किरातस्तु विक्षिप्य बलवद्धनुः । अभ्याजघ्ने दृढतरं कम्पयन्निव मे मनः ।
स तु मामब्रवीद्राजन् मम पूर्व्वपरिग्रहः । मृगयाधर्म्ममुत्सृज्य किमर्थं ताडितस्त्वया ।
एष ते निशितैर्व्वाणैर्द्दर्पं हन्मि स्थिरो भव । स धनुष्मान् महाकायस्ततो मामभ्यभाषत ।
ततो गिरिमिवात्यर्थमावृणोन्मां महाशरैः । तञ्चाहं शरवर्षेण महता समवाकिरं ।
ततः शरैर्द्दीप्तमुखैर्यन्त्रितैरनुमन्त्रितैः । प्रत्यविध्यमहं तन्तु वज्रैरिव शिलोच्चयं । ११९६०
तस्य तच्छतधा रूपमभवच्च सहस्रधा । तानि चास्य शरीराणि शरैरहमताडयं ।
पुनस्तानि शरीराणि एकीभूतानि भारत । अदृश्यन्त महाराज तान्यहं व्यधमं पुनः ।
अणुर्बृहच्छिरा भूत्वा बृहच्चाणुशिराः पुनः । एकीभूतस्तदा राजन् सोऽभ्यवर्त्तत मां युधि ।
यदाऽभिभवितुं बाणैर्न्न च शक्नोमि तं रणे । ततो महास्त्रमातिष्ठं वाचव्यं भरतर्षभ ।